

IPEX

**TARPPARLAMENTINIAI ES
INFORMACIJOS MAINAI**

IPEX PATEIKIAMI SU
ES VEIKLA SUSIJĘ
NACIONALINIŲ
PARLAMENTŲ
DOKUMENTAI, KOMISIJOS
DOKUMENTAI (NUO 2006
M.) IR PARLAMENTINIO
DARBO KALENDORIUS.

Pastaruoju dešimtmečiu vis svarbesni tampa ES parlamentų informacijos mainai. Siekdami supaprastinti informacijos srautą, nacionaliniai parlamentai, bendradarbiaudami su Europos Parlamentu, sukūrė savo duomenų bazę ir tinklavietę www.ipex.eu.

IPEX siekiama plėsti nacionalinių parlamentų informacijos bazę, kurioje jie galėtų rasti su tam tikrais ES dokumentais susijusius pavienius arba pagal temas grupuojamus dokumentus. Tai yra ypač svarbu atsižvelgiant į naujas

Lisabonos sutarties nuostatas dėl nacionalinių parlamentų vaidmens.

KĄ GALIU RASTI IPEX?

IPEX sudaro parlamentų darbo dokumentai ir informacija, susijusi su Europos Sąjunga. IPEX duomenų bazėje kaupiami nacionalinių parlamentų darbo dokumentai. Kiekvienas joje esantis dokumentas susijęs su konkrečiu ES dokumentu. IPEX taip pat skelbiamas tarpparlamentinio bendradarbiavimo kalendorius, kuriame pateikiama informacija apie visus su ES veikla susijusius tarpparlamentinius posėdžius. Be to, IPEX pateikiamos nuorodos į atitinkamus interneto puslapius ir duomenų bazes bei nuorodos į atitinkamus ES puslapius nacionalinių parlamentų tinklavietėse.

KOKIE PARLAMENTŲ DARBO DOKUMENTAI PATEIKIAMI IPEX?

IPEX pateikiami nacionalinių parlamentų dokumentai, susiję su ES lygiu priimtų sprendimų parlamentine priežiūra. Kiekvienas nacionalinis parlamentas (rūmai) yra sukūręs savąją ES reikalų parlamentinės priežiūros sistemą. Todėl nacionalinių parlamentų dokumentai skiriasi savo forma, apimtimi ir turiniu. Nacionaliniai parlamentai gali teikti tokios rūšies informaciją ir dokumentus, kokia jiems atrodo tinkama. Vieni parlamentai gali pateikti tam tikrą savo nuomonę dėl ES

teikiamo pasiūlymo, kiti parlamentai gali nuspręsti teikti vyriausybės dokumentus.

Susipažindami su šiais dokumentais, vartotojai randa svarbią informaciją apie parlamentų (rūmų) ir (arba) vyriausybių nuomones dėl konkrečių ES pasiūlymų. Be to, kartais pateikiama svarbi informacija apie siūlomus ES teisės aktų projektus ir atitinkami jų paaiškinimai.

O KAIP DĖL KALBOS?

IPEX vartotojai gali naršyti anglų arba prancūzų kalba. Komisijos dokumentai pateikiami abiem kalbomis ir duodamos nuorodos į kitų kalbų variantus.

Nacionaliniai parlamentai savo priimtus dokumentus paprastai pateikia originalo kalba. IPEX skatina parlamentus skelbti svarbių sprendimų santraukas anglų ir (arba) prancūzų kalbomis. Siekiant sumažinti kalbos barjerą, IPEX naudoja simbolių sistemą, kurios pagalba nacionaliniai parlamentai gali pažymėti savo dokumentus. Šie simboliai nurodo, kurioje parlamentinės priežiūros stadijoje yra ES pasiūlymas.

Be to, yra sukurtas atskiras simbolis subsidarumui. Jei parlamentas išskiria konkretų pasiūlymą kaip itin svarbų, jis gali būti pažymėtas siekiant atkreipti dėmesį į tai, kad jame pateikiama kitiems parlamentams svarbi informacija.

KODĖL NACIONALINIAMS PARLAMENTAMS SVARBU KEISTIS ES INFORMACIJA?

Nacionaliniams parlamentams svarbu keistis ES informacija, kadangi tai leidžia jiems geriau vykdyti ES reikalų parlamentinę priežiūrą. Pagal Lisabonos sutartį išaugo nacionalinių parlamentų vaidmuo ir dar labiau padidėjo parlamentų poreikis keistis ES informacija.

**IPEX GALITE NARŠYTI
ANGLŲ ARBA PRANCŪZŲ
KALBA.**

**TAM TIKRI SIMBOLIAI
SUTEIKIA VARTOTOJAMS
PARLAMENTINĖS
PRIEŽIŪROS
INFORMACIJĄ.**

POKALBIS SU MARTINU BROTHÉNU (ŠVEDIJOS RIKSDAGAS)

KOKIOS JŪSŲ DARBO FUNKCIJOS?

Esu Užsienio reikalų komiteto atsakingas tarnautojas. Mano darbas – rengti komiteto pranešimus ir gauti atsakymus iš kitų komitetų tais klausimais, kuriuos tuo metu svarsto Užsienio reikalų komitetas ir kurie taip pat gali būti nagrinėjami kituose komitetuose.

KAIP JŪS NAUDOJATE KITŲ NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ DOKUMENTUS DĖL ES VEIKLOS, KURIUOS RANDATE IPEX?

Aš jais remiuosi pristatydamas kitų nacionalinių parlamentų darbą vienu ar kitu klausimu, kuris taip pat sprendžiamas Švedijos parlamente. Pateikdamas komitetui medžiagą aš paprastai įtraukiu tai, kas man žinoma apie ES reikalų priežiūros procesą kituose parlamentuose.

KAIP, JŪSŲ NUOMONE, IPEX TURĖTŲ BŪTI NAUDOJAMA ATEITYJE?

Mano nuomone, viena pagrindinių IPEX funkcijų turėtų būti teikti išankstinę informaciją apie tai, kas vyksta įvairiuose parlamentuose. Jei parlamentai informuoja IPEX apie įvykį tik jam įvykus arba tuo metu, kai jis vyksta, akivaizdu, kad prarandamas bet koks išankstinės informacijos pranašumas. Todėl pageidautina, kad vienaip ar kitaip būtų atkreipiamas dėmesys į tai, jog sprendimų priėmimo procese prasideda naujas etapas. Aš visų pirma norėčiau sekti įvykių kituose nacionaliniuose parlamentuose eiga, kadangi manau, kad tai naudinga mums patiems sprendimų priėmimo procese.

Sutartyje teigiama, kad nacionaliniai parlamentai „aktyviai prisideda užtikrinant gerą Sąjungos veikimą“:

- iš Sąjungos institucijų gaudami informaciją ir jiems persiunčiamus Sąjungos įstatymo galią turinčių aktų projektus,
- užtikrindami, kad būtų laikomasi subsidiarumo principo (žr. toliau),
- laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje dalyvaudami šios srities Sąjungos politikos įgyvendinimo įvertinimo mechanizmuose,
- dalyvaudami Europolo veiklos politinėje kontrolėje bei Eurojusto veiklos įvertinime,
- dalyvaudami Sutarčių peržiūros procedūrose,
- gaudami pranešimus apie paraiškas įstoti į Sąjungą,
- stebėdami ES pasiūlymus šeimos teisės srityje, bet kuriam parlamentui turint galią juos vetuoti,
- dalyvaudami nacionalinių parlamentų tarpparlamentiniame bendradarbiavime ir bendradarbiavime su Europos Parlamentu.

SUBSIDIARUMO MECHANIZMAS. KAS TAI?

Subsidiarumo kontrolės mechanizmas – Lisabonos sutarties naujovė – leidžia nacionaliniams parlamentams svarstyti įstatymų galią turinčių aktų projektus ir teikti pagrįstas nuomones dėl subsidiarumo. Pagal šią tvarką nacionaliniams parlamentams numatomas tiesioginis vaidmuo įstatymų kūrimo procese.

KAIP MECHANIZMAS VEIKIA?

Nacionalinis parlamentas gali per aštuonias savaites, kai jam pateikiamas įstatymo galią turinčio akto projektas, išdėstyti savo pagrįstą nuomonę dėl įstatymo galią turinčio akto projekto atitikties subsidiarumo principui.

Nacionaliniams parlamentams skiriami balsai. Kiekvienas nacionalinis parlamentas turi du balsus. Jei parlamentinę sistemą sudaro dveji rūmai, kiekvienas rūmai turi po vieną balsą. Kai už pagrįstą nuomonę atiduodama ne mažiau kaip vienas trečdalis visų nacionaliniams parlamentams numatytų balsų, projektą pateikusi institucija turi jį persvarstyti ir gali nuspręsti jo nekeisti, iš dalies pakeisti arba jį atsiimti. Ši tvarka vadinama „geltonosios kortelės procedūra“, kadangi Komisija priverčiama pasiūlymą persvarstyti, o ne atsiimti.

Jei pagal įprastą teisėkūros procedūrą už pagrįstas nuomones, kad pasiūlymas dėl įstatymo galią turinčio akto neatitinka subsidiarumo principo, atiduodama ne mažiau kaip paprastoji nacionaliniams parlamentams numatyta balsų dauguma ir jei Komisija nusprendė nekeisti pasiūlymo, yra taikoma speciali procedūra. Komisija turi pateikti pagrįstą nuomonę, kurioje paaiškinama, kodėl, jos nuomone, pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą. Komisijos nuomonė perduodama teisės aktų leidėjams Europos Parlamente ir Taryboje kartu su pagrįstomis nacionalinių parlamentų nuomonėmis. Tuomet teisės aktų leidėjas nusprendžia (55 proc. Tarybos narių dauguma arba Europos Parlamento balsų dauguma), ar toliau svarstyti siūlomą teisės akto projektą. Ši tvarka vadinama „oranžinės kortelės procedūra“, kadangi Komisija gali būti priversta atsiimti siūlomą teisės akto projektą.

IPEX LEIDŽIA
NACIONALINIAMS
PARLAMENTAMS KEISTIS
INFORMACIJA DĒL
SUBSIDIARUMO.

JEI JŪSŲ DARBAS
SUSIJĘS SU ES REIKALŲ
PARLAMENTINE
PRIEŽIŪRA, IPEX YRA
SKIRTA JUMS.

KAS TURĖTŲ NAUDOTIS IPEX?

IPEX skirta parlamentų pareigūnams, dirbantiems ES reikalų parlamentinės priežiūros srityje. Šia tinklaviete gali naudotis parlamento nariai, pilietinė visuomenė bei suinteresuotieji asmenys.

IPEX yra atvira Europos Parlamentui ir valstybių narių bei šalių kandidačių nacionaliniams parlamentams. Dauguma nacionalinių parlamentų šiuo metu aktyviai papildo IPEX bazę savo naujausiais dokumentais, susijusiais su ES.

Daugiau informacijos apie IPEX žr. tinklavietės skyrių „Info“, kuriame pateikiami nurodymai, kaip ja naudotis.

**KOMENTARUS IR KLAUSIMUS PRAŠOME SIŪSTI
EL. PAŠTU**

CENTRALSUPPORT@IPEX.EU

IPEX YRA TINKLAVIETĖ, KURIĄ PALAIKO
EUROPOS SĄJUNGOS PARLAMENTAI.

IPEX DIDINA SKAIDRUMĄ,
NES PARLAMENTŲ
DOKUMENTAI SKELBIAMI BENDROJE EUROPOS
TINKLAVIETĖJE

IPEX

www.ipex.eu

centralsupport@ipex.eu